

16.3.8 Bloedgroepen

Rond rode bloedcellen zit een membraan met eiwitten (proteïnen). Sommige moleculen hiervan kunnen antigenen zijn die een afweerreactie kunnen opwekken in het lichaam. Dat maakt het ontvangen van bloed zeer riskant, soms dodelijk. Er zijn meerdere indelingen voor bloedgroepen.

De grote lijnen van de meest gebruikte noemt de bloedgroep naar het voorkomende (alle van het) antigeen A, B, AB en O. Nul betekent: geen antigeen. Het wordt tegenwoordig geschreven en uitgesproken als O (volgens sommige bronnen van het Duitse "ohne"). De allelen A en B zijn dominant ten opzichte van O en co-dominant ten opzichte van elkaar.

De rhesusfactor is een specifiek eiwit dat je wel of niet op je rode bloedcellen hebt.

Europees blank	O (42%)	A (44%)	B (10%)	AB (04%)
RH+ (85%)	O+ (36%)	A+ (37%)	B+ (09%)	AB+ (03%)
RH- (15%)	O- (00%)	A- (07%)	B- (01%)	AB- (01%)

Bloedgroep O wordt beschouwd al een (bijna) universele donor, bloedgroep AB als universele acceptor voor bloed. (Plasma: AB universele donor, O universele ontvanger.)

Bij een niet compatibele ontvangst zal het afweersysteem de vreemde antigenen herkennen en mogelijk de bloedcomponent gaan afstoten.

		DONOR							
		O-	O+	B-	B+	A-	A+	AB-	AB+
ONTVANGER	AB+	X	X	X	X	X	X	X	X
	AB-	X		X		X		X	
	A+	X	X			X	X		
	A-	X							
	B+	X	X	X	X				
	B-	X		X					
	O+	X	X						
	O-	X							

Vrijwel alle chimpansees hebben bloedgroep A, een enkeling heeft O. Gorilla's lijken alleen type B te hebben en orang-oetans A, B en O. Katten vooral A, ook B en AB; paarden hebben 8, runderen 11 en honden 13 bloedgroepen. Xenotransfusie (tussen soorten) kan soms, vb. eenmalig van (passende) hond naar kat. Maar de ontvanger vormt meteen antistoffen, waardoor een 2de poging fataal is.

♫ *Er zijn maar twee soorten dokters: zij die uw uitvaart uitstellen en zij die ze bespoedigen. Simek*

♫ *Luisteren naar een patiënt dient niet alleen door apparaten te gebeuren.*

Remco Jonckers